

ΕΤΟΣ 9ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 36
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΑΛΑΡΗ 52
454 44 Ιωάννινα

ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝΓΙΑΤΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗΣ
ΤΟΥ ΑΝΩ ΟΡΟΦΟΥ ΤΟΥ ΚΑΦΕΝΕΙΟΥ

→ Χρήματα υπάρχουν, αλλά χρήματα δεν έρχονται...

Το καφενείο μας έχει ήδη τελειώσει και ανακαινισμένο και μεταμορφωμένο έχει παραδοθεί στην υπηρεσία των συγχωριανών μας.

Κάθε βράδυ σκορπάει την θαλπωρή του στους λιγοστούς θαμώνες του τα κρία βράδια του χειμώνα, ενώ οι

φλόγες στο τζάκι τυλίγουν κάποιον ξερό κούτσουρο.

Όλοι όσοι βοήθησαν για το έργο αυτό μπορούν να αισθάνονται υπερήφανοι γιατί τα λεφτά τους πιάσαν τόπο και αψευδής μάρτυρας γι' αυτό είναι το ίδιο το καφενείο. Ως γνωστό ο κ. Παπανα-

στασίου το καλοκαίρι εδωρήσε 2 εκ. δρχ. τα οποία και παρέδωσε στην Αδελφότητα Αθηνών.

Σε γενική συνέλευση που έγινε το καλοκαίρι αποφασίστηκε το ποσό αυτό να διατεθεί για την συνέχιση και ολοκλήρωση του άνω ορόφου καθώς και για την κατασκευή του περιστύλιου.

Για την επίβλεψη των εργασιών ορίστηκε η προϋπάρχουσα επιτροπή για το καφενείο, ενώ οι επί μέρους εργασίες αναφέρονται λεπτομερώς στο πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης που παρατίθεται πιο κάτω.

Τα χρήματα κανονίστηκε να δίνονται από την Αδελφότητα προς την Εκκλησία και από κει να εξοφλούνται όσοι αποπερατώνουν τις διάφορες εργασίες.

Όμως ξαφνικά και όπως απροσδόκητα στην όλη υπόθεση εμφανίζεται ο κ. Χριστόφορος Μούστος που θέλει να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο ενώ δεν ανήκει ούτε στην Αδελφότητα ούτε συμμετέχει σαν μέλος επιτροπής.

Αρχίζει εντελώς εστειλικά να προσβάλει το κύρος και την αξιοπιστία της επιτροπής του καφενείου, ενώ προβάλ-

λει διάφορες αντιρρήσεις ερχόμενος έτσι σε αντίθεση με όσα ο ίδιος τελικά είχε συγκατανεύσει στη γενική συνέλευση.

Και σαν να μην έφθανε αυτό, το πιο τραγικό και οξύμωρο της υποθέσεως, εμφανίζεται να κατέχει το βιβλιόριο της Αδελφότητας και να το επισείει σαν μοχλό πίεσης και εκβιασμού.

Παρ' όλα αυτά οι εργασίες άρχισαν και ο κ. Χριστόφορος Μούστος έδωσε ένα ποσό που αξιοποιήθηκε άμεσα και μέσα σ' ένα μήνα έχουν τελειώσει τα επιχρίσματα, το νταβάνι και τα διαχωριστικά του άνω ορόφου και ηλεκτρολογική εγκατάσταση.

Όμως τα χρήματα τελειώσαν και ο αυτοχρησθείς χρηματοδότης, αρνείται να συνεχίσει την χρηματοδότηση για να ολοκληρωθεί το έργο. Έτσι τα παράθυρα χάσκουν σαν ανοιχτά στόματα, ζητώντας χρήματα και καταπίνοντας αχόρταγα το νερό της βροχής που τα δέρνει ανελέητα προξενώντας ζημιές και στο εσωτερικό.

Ελλείψει του περιστύλιου και τα παράθυρα και η πόρτα του κάτω ορόφου μαστίζονται από τη βροχή, ενώ τα πρώτα φουσκάματα είναι εμφανή. Αυτά για το ιστορικό της υπόθεσης και για την ενημέρωση των Δολιωτών.

Έπειτα απ' όλα αυτά προκύπτει η ανάγκη να κάνουμε κάποιες επισημάνσεις.

1. Καλούμε τον κ. Μούστο να εγκαταλείψει την ανεδεικτική και ανεξήγητη τακτική του που τόσο μας δυσφημεί και μας εκθέτει στα μάτια του δωρητή.

2. Η Αδελφότητα Αθηνών που τόσο πλούσια δράση έχει να παρουσιάσει στο παρελθόν τα τελευταία χρόνια έχει περιπέσει σε μαρασμό και σήμερα νομικά δεν υφίσταται μια και δεν έχει ανανεωθεί το Διοικητικό Συμβούλιο, πράγμα που έπρεπε να γίνει προ διετίας. Αυτό έχει δυσάρεστες επιπτώσεις, γιατί και τους Δολιώτες των Αθηνών αδρανοποιεί, γιατί μέσω αδελφότητας θα υπήρχε διάλογος επικοινωνίας με το χωριό αλλά και για το χωριό θα αποτελούσε ένα ανεκτίμητο στήριγμα.

Ακόμα μια δυναμική αδελφότητα δεν θα άφηνε περιθώρια σε τέτοια απαράδεκτα φαινόμενα.

Χρέος όλων των Δολιωτών της Αθήνας είναι να επανδρασθριστοποιηθούν και να πλαισιώσουν την Αδελφότητα, ενώ πάραυτα πρέπει να προβούν σε αρχαιρείες για ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου.

Γιατί ας μη μας διαφεύγει πως συγκριτικά με άλλα χωριά υστερούμε σημαντικά τον τελευταίο καιρό και πρέπει να κερδίσουμε τον χαμένο χρόνο.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΕΦΥΓΑΝ... ΓΙΑ ΤΑ ΧΕΙΜΑΔΙΑ

Στα μέσα του Νοέμβρη, έφυγαν... για τα χειμαδιά και οι τελευταίοι εναπομεινάντες χωριανοί - παραθεριστές. Οι οικογένειες Λευτέρη Μούστου, Κώστα Λιοντόπουλου, Χριστόφορου Μούστου και Παντελή Παππά. Τους ευχόμαστε να περάσουν καλό χειμώνα και την άνοιξη να ανταμώσουμε με το καλό.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ

Με την πρόσφατη τοποθέτηση του τζακιού τελειώσαν οι εργασίες της κύριας αίθουσας του καφενείου. Μιας πραγματικά ξεχωριστής αίθουσας που συγκεντρώνει κάθε βράδυ τους ελάχιστους χωριανούς. Έτυχα στο πρώτο άναμμα του τζακιού. Καθισμένοι όλοι (10 άτομα) γύρω-γύρω πίνουμε για το καλορύζικο και το καμαρώνουμε. Είναι κι αυτό στολίδι και συντροφιά, ιδιαίτερα τώρα το χειμώνα.

ΤΑ ΚΑΖΑΝΙΑ

Όπως κάθε Νοέμβρη έτσι κι εφέτος έγινε το βγάλισμο των καζανιών όπως συνηθίζεται να λέγεται. Το αχούρι του Θρασύβουλου έχει καθιερωθεί, από πολλά χρόνια, το μέρος γι' αυτή τη δουλειά.

Όλη την ημέρα, αλλά ιδιαίτερα αργά τη νύχτα, όταν όλες οι δουλειές από τα ζώα τελειώνουν, μαζεύνονται όλοι γύρω-γύρω από τη φωτιά, που καιεί ασταμάτητα, πίνουν από την φρέσκια ρακή, συζητούν, πειράζονται, λένε αστεία και ιστορίες και η βραδιά περνάει ευχάριστα.

Αυτό το γνωρίζει και ο Γιώργο Κωσταράς, που έχει το γενικό πρόσταγμα σ' αυτή την εκδήλωση και προσπαθεί κάθε χρόνο με το νόστιμο τσίπουρό του και τους μεζέδες του να μας ευχαριστεί. Και το πετυχαίνει.

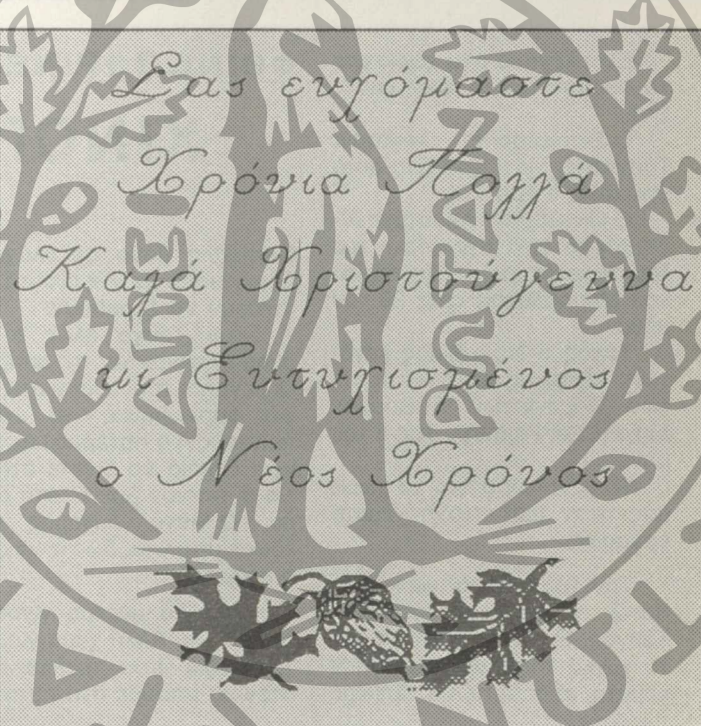
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER

Σε καλό δρόμο βρίσκεται η υλοποίηση του προγράμματος LEADER. Η μελέτη του σχολείου έχει ήδη υποβληθεί, η δε μελέτη του λάκκου βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας. Απομένουν οι τελικές εγκρίσεις για το ξεκίνημα των εργασιών.

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΦΟΡΗ

Ανυπόμονος ο Χριστόφορος Κωσταράς, λόγω της καθυστέρησης του προγράμματος LEADER, άρχισε την εφαρμογή του αλλά με δικά του σχέδια, λανθασμένα.

Με το άγχος της βρίζας που μάζεψε το καλοκαίρι, έφτιαξε στο τσαίρι, στο καινούργιο του κτήμα, μια αχυροκαλύβα μεγάλων διαστάσεων. Για το σκοπό αυτό έφερε ειδικό τεχνίτη, το Χρήστο Κούρο από το Κεφαλόβουρο και με περίσσια τέχνη έστησαν μια βλάχικη καλύβα, αντίγραφο αυτών που έφτιαχναν οι βλάχοι στα Παρακάτωνα και στις Αβοιές. Οι εργασίες βέβαια συνεχίζονται. Ήδη φτιάχνει και προθάλαμο. Ελπίζουμε στο επόμενο φύλλο να σας την παρουσιάσουμε λεπτομερέστερα.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

Στο Δολό σήμερα την 13.9.1992 συνήλθαν σε κοινή σύσκεψη η Αδελφότητα Αθηνών, η Εκκλησιαστική Επιτροπή, ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος και η Κοινότητα Δολού προκειμένου να αποφασίσουν τη διάθεση της δωρεάς του Πατριστασίου Εμμανουήλ που ανέρχεται στο ποσό των 2.000.000.

Μετά από συζήτηση και ανταλλαγή γνώμων αποφάσισαν τα παρακάτω:

1. Η Αδελφότητα θα διαθέσει το παραπάνω ποσό στην Εκκλησιαστική Επιτροπή στην οποία ανήκει και το κτίριο.

2. Η Εκκλησιαστική Επιτροπή αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών στην υπάρχουσα επιτροπή επισκευής του καφενείου, η οποία αποτελείται από τους: Ντόνη Γεώργιο, Κούρο Σπύρο, Τζόβα Χρήστο, Μποντίνης Γιάννης, Μούστο Ελευθέριο, Διαμαντόκος Νίκος.

3. Οι εργασίες θα αρχίσουν κατά προτεραιότητα από τον άνω όροφο και θα περιλαμβάνουν τα εξής: α) Επιχρίσματα, β) αντικατάσταση παραθύρων και εξωτερικής πόρτας, γ) ηλεκτρολογική εγκατάσταση, δ) εσωτερικά χωρίσματα (κοινοτικό γραφείο, ιατρείο και τηλεφωνικός θάλαμος), ε) έλλειψη οροφής.

4. Παράλληλα αφού συμβουλευτούμε κάποιο ειδικό αρχιτέκτονα, θα αρχίσουν οι εργασίες κατασκευής του περιστύλιου το οποίο δεν θα αλλοιώνει τον παραδοσιακό χαρακτήρα του κτιρίου.

5. Το κόστος του άνω ορόφου από τις μέχρι τώρα προσφορές υπολογίζεται στο 1.000.000 με απόκλιση ± 20%.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Η αντιπρόεδρος της Αδελφότητας
Εκπρόσωπος Εκκλ. Επιτρ.
Πρόεδρος Πολ. Συλλόγου

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΜΟΥ

Έχω ένα σημειωματάριο που το ονόμασα «Ημερολόγιο εμπιστοσύνης προς τον άνθρωπο».

Το έχω πάρα πολλά χρόνια και εκεί μέσα καταγράφω κάθε περιστατικό που μου δείχνει πως ακόμα υπάρχει εμπιστοσύνη ανάμεσα στους

Τον ΔΗΜ. ΠΟΤΣΗ

ανθρώπους, και όχι εκείνη η συνεχής καχυποψία που είναι το καινούργιο φρούτο του αιώνα μας.

Πάντοτε έχω μεγάλη εμπιστοσύνη στους ανθρώπους και δη στους ανθρώπους της γενιάς μου, παρ' όλο που σ' αυτό το θέμα τα παιδιά μου δεν συμφωνούν και οι περισσότεροι σημερινοί νέοι.

Αυτό όμως το σημειωματάριό μου είναι το μεγάλο μου ατού, γιατί εκεί έχω γραμμένα περιστατικά, όπου άνθρωποι τελείως άγνωστοι μου έκαναν μεγάλες ευκολίες σε στιγμές ανάγκης, και γνωστότατοι και μπορώ να πω φίλοι και συγγενείς δεν έτυχα της εμπιστοσύνης τους, παρ' ότι εγώ από πλευράς μου έτυχε να τους βοηθήσω κάποτε, και άλλες φορές που εγώ εμπιστεύτηκα ανθρώπους, πράγματι δεν γελάστηκα.

Εδώ θα πάρω σήμερα δύο σημειώσεις στην τύχη απ' το

σημειωματάριό μου:

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 12 του 1965:

Μπήκα σ' ένα βιβλιοπωλείο ν' αγοράσω κάτι βιβλία για να τα κάνω δώρο, λόγω εορτών.

Πάω να πληρώσω και βλέπω πως τα λεφτά μου δεν με έφταναν.

Ο καταστηματάρχης, που πρώτη φορά με έβλεπε, μου τύλιξε τα βιβλία και χωρίς να μου ζητήσει ούτε τ' όνομά μου, μου είπε χαμογελώντας: 'Όποτε ευκολυνθώ να περάσω να του δώσω τα υπόλοιπα! Και μπορώ να σας πω ότι τα υπόλοιπα για κείνη την εποχή ήταν αρκετά.

ΑΠΡΙΛΙΟΥ 5 του 1982:

Ήταν ένας κηπουρός: Μας είχε δουλέψει μερικές φορές στον κήπο. Είχε διαδοθεί πάντως (και όπως αργότερα έμαθα την αλήθεια) πως είχε πάει και φυλακή στο παρελθόν και μάλιστα για κλοπή.

Μια μέρα έρχεται και με βρίσκει και μου ζητάει χρήματα, έναντι μελλοντικής δουλειάς όποτε τον χρειαστώ. Του δίνω ένα πεντοχίλιάρο, κείνη την εποχή.

Εξαφανίστηκε για πολύ καιρό, και τούτο έδωσε λαβή στους δικούς μου ν' αρχίζουν να θριαμβολογούν, που με εί-

χαν ειδοποιήσει για τα αποτελέσματα της καλοπιστίας μου.

Σήμερα λοιπόν ήρθε στο σπίτι μου λέγοντας πως όλον αυτόν τον καιρό ήταν στο νοσοκομείο άρρωστος και τώρα θέλει να δουλέψει.

Πράγματι δούλεψε κανονικά και παραπάνω μάλιστα απ' ό,τι έπρεπε, χωρίς να δεχτεί ούτε δραχμή, γιατί έπρεπε (όπως μου είπε) να ξεχρεωθεί για το πεντοχίλιάρο. Μας ευχαρίστησε και έφυγε ικανοποιημένος.

Αυτά και άλλα περιστατικά γεμίζουν το καρτέ μου. Βέβαια είναι και φορές που έχω πέσει και έξω, αυτές όμως δεν τις γράφω και θέλω να τις ξεχνώ. Γι' αυτό στις ώρες της αμφιβολίας μου ανοίγω το καρτέ μου για να βεβαιωθώ και να χαρώ πως ακόμα υπάρχουν ΑΝΘΡΩ-ΠΟΙ, τίμιοι, ειλικρινείς και έντιμοι. Είναι πράγματι ένα σωρό γύρω μας και μας αγαπούν και τους αγαπάμε και θα γίνουμε περισσότεροι όταν όλοι μας αφήσουμε τις καχυποψίες, τις ψευτιές και τις ατιμίες εις βάρος των συνανθρώπων μας.

Με τον τρόπο αυτό θα χτίσουμε καινούργια οικογένεια, κοινότητα και πατρίδα και θα την χαϊρόμαστε όλοι.

ΠΑΛΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Αφού το έχεις μεγάλο όφελι Μήσο Πότση για τους χωριανούς και τους φίλους που ξέρουν κάτι για το Δολό και δεν γράφουν στα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ», θα σου κάνω εγώ την χώρα να γράφω κάτι για το παλιό Δολό, όπως οι φίλοι να νίσι απάντα να ταλαιπωρηθούν οι τόσο καλοί Δολιώτες που αναγκαστικά θα με διαβάσουν. Επειδή φιλοδοξώ να ξαναγράψω στην τόσο αξιολογική εφημερίδα σας, σήμερα θα κάνω μια γνωριμία με λίγα απ' όλα. Όπως ξέρετε φίλε Μήσο, κατόνομα, Αργα από το Ανδρόγα Μετόνοιο που παλιά το λέγανε Δερβεντισία. Αργα λοιπόν όταν η δουλειά μου, το σπρέι με τα λικά μας ήδη και έβγα, που πολύ-λίγο μαζεύουν όλα, με μικρές παραλλαγές μόνο σ' όλη την Ηπειρο.

Γνώρισα το πανέμορφο Δολό το 1950-51 μαθητής τότε στο Γυμνάσιο Παναγιώτη. Όταν πρωτοήρθα στο χωριό σας, χάζεψα στην κυριολεξία. Ήταν σαν μια μικρή όμορφη παραμυθένια πιαλίδα. Τα γκαλιερία της, η υπέρροχη εκκλησία με το καμπαναριό, η τεράστια αθάνατη κασταία αναδινόμενη που έμοιαζε σαν χρυσαφένιος πολυέλιος, και ακριβώς κάτω στα πόδια του χωριού εκείνο το όμορφο χάος της χαράδρας του Κουβαρά σε γεμίζει θέος, αλλά και σε γαλάνει συγχρόνως. Εδώ οι ανθρώποι είναι τόσο έντονοι, που απάνω συναντάς χωριά με τέτοια προσωπικότητα. Ούτε στο Πήλιο, ούτε στα Ζαγοροχώρια είδα τέτοια ομορφιά. Στο Δολό όλα ήταν τόσο μελετημένα και με μεγάλα τάξη τοποθετημένα. Νομίζεις πως κάποια θεά Δύναμη έφτιαξε ετούτη την ομορφιά. Και άλλα πολλά θέλω να γράψω για το Δολό, όπως ήθελα ν' άκουσα στα πανηγύρια του τα κλαρίνα και να παίζουν να παίρνουν τις φωνηνηνές τετραφωνίες, και να ακουγεται ο αντίλαλος που τον παίρνει η χαράδρα και τον σκορπά τα γύρω χωριά.

Σήμερα θα σας γράψω λίγα απ' το χωριό μου το Ανδρόγα, π.χ. παροιμίες, ανθρωπίνες ιστορίες που μέσα τους κρύβουν όλη την ζωή των ανθρώπων της εποχής. Θα γράψω επίσης ανέκδοτα τραγουδιά που μόνον στο Ανδρόγα ακουγονται, θα γράψω για επαγγελματίες που ζήσαν, όπως τον τελάλη του τελάκη του χουσεμχάν, του κεραστή και άλλα πολλά.

Έχασα να σου πω, Μήσο πως γνώρισα και έναν άλλον υπέροχο Δολιώτη, που πάντοτε τον θυμάμαι, διότι δεν ξεχνώ εύκολα αυτού οι άνθρωποι σαν το Σπύρο Καρακίτιο, που όταν είχα καθήγητη στη Βοστίνα και αργότερα πελάτι στο μαγαζί μου στα Γιάννενα. Θα σας γράψω σ' άλλο φύλλο μερικές ιστορίες που μας έλανε, για να οκαστεί στα γέλια.

Και τώρα θα προσπαθήσω να σας μεταφέρω στο Ανδρόγα και στα γύρω χωριά του, όσο μπορώ, γιατί ποτέ δεν φιλοδόκησα να γίνω συγγραφέας, αλλά σε όμωσα Δ. Πότση που ταλαιπωρεί τους καλούς σου χωριανούς. Αρχίζω με παροιμίες:

Η πίττα η καλή το μουςαρίκι καρτέρι. Το λέγανε σε μεγαλοκόπες για να τις παρηγορούσαν πως κάποτε θα βρεθεί και γι' αυτές ο γαμπρός. «Έχε τον πόνο σου, έχε τον και η γειτονιά κομμάτι». Και δύο αντιπερισπαστικές παροιμίες που όταν τις διαβάσουν οι παλιόφρονες Δολιώτισσες θα με σκοτάσουν!

«Ο άνδρας να κοιμάται με τον τρούβα και η γυναίκα να βγάζει με το βελόνι, δεν γίνεται κοινός».

Ρίχνανε όλα τα βάρη στη γυναίκα για τυχόν ατυχίες στο σπίτι. «Η γυναίκα το σπάζει το σπίτι και η γυναίκα το χαλάει. Ο άνδρας λοιπόν είναι ανδρικός θα πεί και θα μεθύσει και χαρτιά θα παίξει, και με γυναίκες άλλες θα πεί, η γυναίκα πρέπει να κάτσει κολάνα μες το σπίτι και να τον καρτερεί. Νομίζω πως είχαν δικό οι χωριανοί μου, εσείς τι λέτε; Δεν είναι να γέλια!».

Εδώ θα σας περιγράψω μια πραγματική ιστορία: Ο Δ.Τ. ήταν ένας ανδρικός όμορφος, ψηλός, γελαστός το έτος 1912-13 και τον είχε ο μπάρμπα Λάμπρος ο Παναγιώτης στο Ανεξάρτητο αποστασμά του, πολέμησαν την Τουρκία και μάλιστα διακρίθηκε πάρα πολύ για την παλικαριά του. Ο αειμνήστος αυτός Δερβεντιώτης του άρεσε να αστειεύεται με τους χωριανούς του και των γύρω χωριών. Γνώριζε και ήξερε απ' όλα. Σκόλαζε κλίτσες, ρόκες, αδράγια, φουρνιλά, έφτιαχνε νερόμυλους, μονούχια τραγιά και κριάρα, κοίταζε τον πλάτη απ' τα ορνά, έβρισκε νερό (μαρδβοκόπος). Εγγενώς και συμβόλευε τις λέχνες πως να φέρουν γάλα για τα μωρά, έβγαζε δόντια με μια δοντιέρα, έκανε το κακό σπύρι, ξεμάταζε ανθρώπους. Μέχρι μάλιστα έλεγε πως ήξερε. Αν καμία κοπέλα, έχανε την παρθενία της αυτός την έραβε, και ούτε γάτα ούτε ζημιά και με το αζημίωτο. Ερχονταν και τον έπαιρναν καβάλα σε ζώα, απ' όλα τα γύρω χωριά, διότι είχε μεγάλη φημη. Πανεξέτνος και ποινρός, πάντοτε τα καταφέρνει. Είχε δε μια σοβαρότητα γύρω απ' τη δουλειά του που δεν φαινε περφόρμα να αν σχολαστική.

Εδώ θα σας πω μια ιστορούλα και αν με αξιάσει ο Θεός και η Συνακτική Επιτροπή της εφημερίδας σας θα ξαναγράψω και άλλες. Πήγε λοιπόν ο μπαρμπα-Μήσος στο σπίτι ενός τελάκη που είχε και την μικρότερη νύφη του έγκυο. Τον ρώτησε επάνω στην κουβέντα να του πει τι θα κάνει η νύφη του κορίτσι ή αγόρι. Τότε αυτός λέγει ότι νεαρά νύφη του τελάκη:

— Για περπάτα λίγο καλημέρα σου για να σε δω; — Για γύρω τώρα καλώρω σου πίσω και ξαναπερπάτα να σε ξαναδώ; Και αφού έκανε η κοπέλα λίγες βόλτες πέρα δώδε είπε: «Ποιόποτα φαίνεται πως θα κάνει παιδί, από πίσω σε γέλυσε για κορίτσι». Πρώτα ήταν να κάνει δώδε, ένα και ένα. Ελπίετε ο μπαρμπα Μήσος έκανε και πολύ τυχερός και η φημη του μεγάλωσε σ' όλη την περιφέρεια. Σ' άλλο μου κείμενο θα σας γράψω πως πούλαγε το σκορβόταν και μάλιστα πάντοτε με αντάλλαγμα.

Σας ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Δερβεντιώτης
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ

Ιστορίες του χωριού

Ο ΙΣΕΝΗΣ

του Α. Κουτουμπλίνα

Ένα χειμωνιάτικο πρωινό βρέθηκε νεκρός ο Ισένος στο μεσοχώρι γειτονικού χωριού. Οι πρώτοι που τον είδαν φώναζαν τον πρόεδρο και τον παπά να τον θάψουν. Επειδή όμως ο νεκρός ήταν αγνώστου υποκοιτητός και ακαθορίστου θρησκείας, οι αρμόδιοι δεν αποφάσισαν την ταφή του.

Αυτό έγινε την εποχή της μεγάλης ιδέας που την ακολουθούσε η μικροαστική καταστροφή και η μεγάλη φτώχεια στα κατώτερα λαϊκά στρώματα με πρωτοπόρο τον αγροτικό πληθυσμό τόσο φανερά που έθεωρετο πλούσιος όποιος έκανε το ψωμί της χρονιάς. Αλλά να τον γίνεις κι αυτό, ο κόσμος και κυρίως οι γυναίκες έπρεπε να τρέχουν στα λόγια και στα βουνά να οργώνουν, να σπείρουν και να θερίζουν μετά μισοκαταμένα τασιούρια που τους μάλωνε ο Ισένος, μαζεμένους δεκάρα-δεκάρα για τα γεράμια για να μην πεθάνει από την πείνα γιατί ήταν ήδη γέρος 45 χρονών.

Εδώ στο Δολό ήξεραν όλοι τον Ισέν και σαν κλάμα τον υπολόγιζαν της Οθωμανικής κατχής. Περιόδεσε τα γύρω χωριά ερβόνας τα σκαμμένα τασιούρια των γυναικών. Ψηλόλιγνος κατά το μέλλον και ήπιος με μονοτάξι περιστομηνούς, μάτια γαλανά, πέντε τρίχες στο πηγούνι και μια βραδιά μυρωδιά σκόρδου και ιδρώτα αν τον πλησίαζες περισσότερο από δύο μέτρα.

Στη μέση ένα ζωνάρι, μια λιθομή πλατύ με δύο θήκες. Στη μια έβριζε τις στρέες και τη βελόνα με το σουβλί και στην άλλη ένα κομμάτι κερί, ένα ψαλίδι και το πονηγί με τον καπνό και τον πριόβολο με το στερνόρι.

Ένα σαβάνο ακαθορίστου χρώματος και αορίστου καθαριότητας κι ένα ζευγάρι πεδύλα καλομαγμένα στα πόδια του. Αυτή ήταν η φημολογία του Ισέν.

Στο Δολό έχονταν σε δύο σπίτια, τις νοικοκυρές των οποίων ακολουτούσε αδερφές και εκεί συγκέντρωναν όλη τη δουλειά που τον έφεραν από τα γύρω σπίτια.

Όταν τον ρωτούσαν αν ήταν Τούρκος έλεγε:

— Όχι Τούρκος δεν είμαι, αλλά δεν ξέρω αν είμαι και χριστιανός. Αλλά ούτε και Οθωμανός είμαι.

— Καλά μαζέρι Ισέν του είπε μια γειτονιάς εγώ έμαθα ότι έχεις και στον Κακόλαρο δύο αδερφές, είναι αλήθεια;

Α. Κ.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

του ΔΗΜ. ΠΟΤΣΗ

Το Γλωσσάρι μου και πάλι γερό και πιστεύω να σας ικανοποιήσει. Έχω όμως ένα πρόβλημα: Επί 8 ολόκληρα χρόνια δεν γράφω και κανένας σας δεν μου έστειλε, έστω και μία λέξη που έγραφα. Και που εγώ δεν μου αυτή απευθύνεται προπαντός στους γερο-υπόστους χωριανούς και φίλους, εκτός ελαχίστων και τους ευχαριστώ.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

— Γέλατε, έλεγε, όλοι αγαπάνε το Ισέν και τα δίνουν. Όλα αυτά αδερφός Ισέν δεν είναι.

ΕΝΑΣ ΓΑΜΟΣ ΣΤΟ ΔΟΛΟ

Παραμονή Πρωτομαγιάς, βρισκόμαστε στο Δολό στο σπίτι της Πηνελόπης Εξάρχου, το γένος Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την έχει Κουβαρά, τη γνωστή σε όλους θεία Λότη, κάτω από την πλατεία του χωριού.

Ενα σπίτι πανδοχείο, επισκεπτήριο κάθε περαστικού. Δεν υπάρχει Δολιώτης και ξένος επισκέπτης που να μην την

ΑΠ' ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ ΔΟΛΙΩΤΙΣΣΑΣ

Η ΠΑΛΙΑ ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ

Μια λαϊκή παροιμία λέει «Τα παλιά εικονίσματα στην άκρη» και η επεξηγησή της είναι ότι κάθε τι που είτε σταμάτησε να εξυπηρετεί τον σκοπό του, είτε το βαρέθηκες, είτε πάλιν, το παραμερίζεις και το τοποθετείς σε μιαν άκρη και παίρνει την θέση μιας ανάμνησης.

Ετσι και η παλιά γραφομηχανή που πριν από λίγα χρόνια στόλιζε το κοινοτικό γραφείο παραμερίστηκε σε μια σκονισμένη άκρη, γιατί την θέση της πήρε κάποια καινούργια αστραφτερή γραφομηχανή.

Βλέποντάς την προχθές σε κάποια στιγμή ξεπρόβαλαν μπροστά μου παλιές αναμνήσεις, και μου θύμισαν τα όμορφα εκείνα χρόνια του χωριού καθώς και τον τρόπο που αγοράσαμε την παλιά γραφομηχανή.

Εκείνον τον καιρό Πρόεδρος ήταν ο μπάρμπα-Νάσιος Λέκκας.

Πάσχιζε με κάθε τρόπο ν' αποχτήσουμε μια γραφομηχανή στο γραφείο.

Ήταν όμως πολύ δύσκολο γιατί τα οικονομικά δεν επέτρεπαν για τέτοιες πολυτελείες.

Μια μέρα εκεί που καθόμαστε και έπαιζε

το κομπολόι του πολύ γρήγορα (δείγμα ότι κάτι τον απασχολούσε) ξαφνικά μου λέει «βρήκα τον τρόπο για ν' αγοράσουμε την γραφομηχανή και να ιδεις που θα τα καταφέρω».

Την εποχή εκείνη έμεναν στο χωριό ο κ. Βασίλειος Γιώτης με την γυναίκα του Σοφία.

Ο μπάρμπα Νάσιος πήρε την απόφαση θα πάω στην κυρία Σοφία, μου είπε και έφυγε.

Κατέβηκε τις σκάλες του γραφείου βιαστικά χαμογελαστός και λίγο σκεφτικός πήρε τον ανήφορο για το σπίτι της.

Η αείμνηστη και αλησμόνητη κυρία Σοφία τον καλοδέχτηκε με το γέλιο και την καλωσύνη που την διέκρινε πάντα.

Πίνοντας τον καφέ του στην κουβέντα επάνω της ζήτησε, με τον τρόπο που πάντα είχε, να μας βοηθήσει να πάρουμε μια γραφομηχανή.

Η αξέχαστη κ. Σοφία με ευχαρίστηση το δέχτηκε, έδωσε τα χρήματα και έτσι ο μπάρμπα Νάσιος με ένα πλατύ χαμόγελο ήρθε και πάλι και μου είπε «Τα κατάφερα επί τέλους».

Μετά από δύο ημέρες αγοράσαμε την γραφομηχανή.

Η σκέψη μου όμως σταματάει αυτή την στιγμή και στους δύο αυτούς Δωλιώτες τους τόσο αγαπητούς στο χωριό μας που λείπουν από κοντά μας.

Η αλησμόνητη κυρία Σοφία Γιώτη που ο ξαφνικός της θάνατος το 1976 την απέκοψε τόσο πρόωρα από το χωριό μας, ήταν μια μεγάλη Δολιωτική ψυχή.

Καλосυνάτη αυθόρμητη και χαμογελαστή ήταν πολύ αγαπητή σε όλους τους τότε χωριανούς χωρίς να ξεχωρίζει τάξεις και αξιώματα πάντα η ίδια για όλους.

Το χωριό που το είχε στερηθεί τόσα χρόνια στην Αμερική το αγαπούσε με λατρεία και δείγμα της μεγάλης της αγάπης ήταν και η συμβολή σε πολλά έργα.

Αυτή την στιγμή προβάλλουν οι αναμνήσεις, όταν κάποτε το χωριό μας το είχε επισκεφτεί μια ομάδα Γάλλων λαογράφων και από την επίσκεψη αυτή πολλά κομμάτια προβάλλει κατά καιρούς η Ελληνική τηλεόραση, η κυρία Σοφία ακούραστη πρωτοστάτησε στην ετοιμασία του τραπέζιου που στρώσαμε κάτω από την καστανιά και ακόμη έρχεται στην ακοή μου ο απόηχος της γλυκιάς της φωνής με τα χαρακτηριστικά λόγια «ας κουραστήκαμε είναι ωραία η κούραση για το χωριό μας, για το Δολό έργο».

Ο μπάρμπα Νάσιος και η κυρία Σοφία έφυγαν από κοντά μας μαζί με αυτούς παραμερίστηκε και η γραφομηχανή σε μιαν άκρη.

Όμως σήμερα η γραφομηχανή αυτή ανοίχτηκε, αφού επί σειρά τριάντα χρόνων έγραφε χιλιάδες κείμενα, για να γράψει και το τελευταίο κείμενο, την δική της ιστορία.

Μια ιστορία παλιά, άγνωστη για πολλούς που κλείνει μέσα της πόνους, κόπους καλωσύνη πατριωτισμό και αγάπη.

Δολιώτισσα

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΚΟΣ

Πέθανε το Σεπτέμβριο στην Αμερική όπου και κηδεύτηκε ο Παύλος Διαμαντούκος. Ο Παύλος γεννήθηκε στο Δολό, όπου έζησε τα παιδικά του χρόνια και ήταν το παλικάρι με τα ξανθά μαλλιά, καμάρι των γονιών του και όλων των χωριανών. Όπως τα περισσότερα παιδιά απ' τα χωριά μας έτσι και ο Παύλος μικρός πήρε το δρόμο της ξενιτειάς και βρέθηκε στην μακρινή Αμερική. Εκεί δουλεύοντας με ζήλο και εργατικότητα δημιουργήθηκε και πρόκοψε.

Στον πόλεμο του 1940 κατετάγεται στο Ελληνικό Εθελοντικό Τάγμα του Κολοράντο ως αλεξιπτωτιστής - κομάντος και τιμήθηκε με το βραβείο του αρίστου σκοπευτού. Το 1942 εστάλη στην Ασία και πέφτοντας κάποτε με το αλεξιπτωτιστή ζούγκλα τραυματίζεται και μετατίθεται στα Γραφεία Στρατηγικών Υπηρεσιών με τον βαθμόν του Λοχία. Αποστρατεύεται δε το 1944 και έκτοτε ζούσε στην Αμερική κοντά στην υπέροχη οικογένειά του και τους λοιπούς συγγενείς.

Λάτρευε τον χωριό ο Παύλος, προσέφερε πολλά σ' αυτό, τόσο σε δωρεές όσο και με την προσωπική του εργασία αφού χρημάτισε για πολλά χρόνια Πρόεδρος και Γραμματέας της Αδελφότητας Δολιωτών Αμερικής «Ο Άγιος Χριστόφορος».

Ο ξαφνικός του θάνατος, λύπησε βαθύτατα όλους μας. Η οικογένειά του έχασε τον αγαπημένο τους σύζυγο - πατέρα κι αδελφό και το χωριό μας ένα αξιοτέκνο του. Συλλυπούμαι βαθύτατα όλους τους συγγενείς του και εύχομαι ο Κύριος ν' αναπαύσει την ψυχή του.

Στη μνήμη σου φίλε Παύλο αφιερώνω το παρακάτω ποίημά μου:
Τα παλικάρια δεν πεθαίνουν στο κρεβάτι
μήτε γεράζουν, δεν έχουν υπομονή
μα απ' τη ζωή γίνονται άφανα φευγάτοι
και αφήνουν σε μας θύμηση που μας πονεί.
Το χώμα που σε σκέπασε βαμβάκι να σου γίνει
και σ' όλους εμάς η μνήμη σου, αθάνατη θα μείνει.

Γιάννινα 1992

Δ. ΠΟΤΗΣΗΣ

«Νεκρές Πολιτείες του Πωγωνίου»

Το βιβλίο έδειξε το δρόμο για επιστημονική έρευνα στην περιοχή Παλιποπωγωνίου.

*

«Νεκρές Πολιτείες του Πωγωνίου»

Το βιβλίο του Λεωνίδα Κουτσουμπίνα. Το βιβλίο που μας φέρνει κοντά στις ρίζες μας.

*

«Νεκρές Πολιτείες του Πωγωνίου»

Πωλείται στο βιβλιοπωλείο
Αδελφών Αυγούρα,
Μητροπόλεως 3 - Ιωάννινα

H

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- * Διαμαντούκος Νικόλαος στην μνήμη του αδελφού του Παύλου δρχ. 10.000.
- * Ζωίδου Λευκοθέα του Γεωργίου στη μνήμη των γονέων της δρχ. 5.000.
- * Εξάρχου Πηνελόπη δρχ. 20.000.
- * Η Νάστος Σταυρούλα (εις μνήμη του πατρός της) και Διαμαντούκος Βάσος δώρισαν στην εκκλησία 3 χαλιά.
- * Ζωΐδη Ελπίνη στη μνήμη συζύγου της Αριστοτέλη δρχ. 10.000.
- * Σοφία σύζυγος Παύλου Διαμαντούκου δολάρια 200.
- * Χαρχαλής Πέτρος δρχ. 10.000

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ

- * Υφαντής Νικόλαος δρχ. 10.000

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Προς τη Συντακτική Επιτροπή της Εφημερίδας «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ». Ενταύθα.

Με το σημερινό μου σημείωμα ήθελα να σας συγχαρώ για την τόσο βελτιωμένη έκδοση του τελευταίου φύλλου της εφημερίδας μας.

Πραγματικά ξεπεράσατε τον εαυτό σας. Αυτό εκφράζει και την απέραντη αγάπη προς το αγαπημένο μας ΔΟΛΟ. Πιστεύω πως με το αμέριστο ενδιαφέρον των απανταχού Δολιωτών το χωριό μας θα βρει την παλαιά του αίγλη.

Με αγάπη
Γεώργιος Νάστος

Αγαπητοί Δολιώτες,

Έχω περίπου 2 χρόνια που έγινα συνδρομητής και συνεργάτης στην εφημερίδα σας και πάντα τη διαβάζω με χαρά κι ενδιαφέρον.

Το προηγούμενο φύλλο της κυκλοφόρησε εξασέλιδο. Δύο σελίδες γεμάτες φωτογραφίες από τις διάφορες εκδηλώσεις που έγιναν το καλοκαίρι στο χωριό σας.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σ' όλους σας.

Εύχομαι επιτυχία στο έργο σας, πάντα η εφημερίδα σας να βελτιώνεται και να προσοδεύει και κάθε φορά ως δημοσιεύει φωτογραφίες από κάθε είδους εκδηλώσεις, γιατί ωραία είναι τα γραφόμενα μα και οι φωτογραφίες καλές είναι χειροπιαστές αποδείξεις αυτών που γίνονται.

Φιλικώτατα
Δημήτριος Βάρδης

Αγαπητέ κ. Πόση,

Απαντώντας στην από 23-10-92 επιστολήν σας, σας γνωρίζω, ότι όχι μόνον με τις φωτογραφίες, που δημοσιεύτηκαν στα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» στο φύλλο του μηνός Σεπτεμβρίου ε.ε., αλλά και με την ζωντανή περιγραφή για την γιορτή και το γλέντι που έγινε και με το οποίο έχουν σχέση οι φωτογραφίες, οι εντυπώσεις μου είναι άριστες.

Ειλικρινά, όμως, ότι και να γράφει κανείς γι' αυτήν την καθ' όλα επιτυχημένη γιορτή στο ΔΟΛΟ, έχοντας υπ' όψη μου, τον τρόπο, με τον οποίον γίνονταν οι γιορτές εκείνα τα χρόνια, «τα παλιά», για μας τους παλιούς, αλλά και τον ενθουσιασμό αυτών που συμμετείχαν τότε, θα είναι πολύ δύσκολο για να μπορέσει να παρουσιάσει και να αποτυπώσει ακριβώς την πραγματικότητα. Μονάχα όσοι είχαν την ευκαιρία και βρέθηκαν στο χωριό και παρακολούθησαν από την αρχή ως το τέλος τις γιορταστικές εκδηλώσεις, έχουν και την δυνατότητα να περιγράψουν και να παρουσιάσουν με ζωντάνια τις εντυπώσεις τους από τις γιορταστικές εκδηλώσεις γενικά στο ΔΟΛΟ, τις οποίες για πολλά χρόνια θα θυμούνται, όπως εμείς οι παλιοί σήμερα, και θα αισθανόμαστε ασφαλώς τη γέννηση και τη νοστήμαδα από τους παντός είδους μεξέδες, τις δολιωτικές ατίτες, αλλά και τις μελωδίες από το «λαρίον», το ντέρτι, το λαβούτο και τα βιολιά και τα κεφάλια τραγουδιών του Γιώργου Ντοντή και των λοιπών, που όλα αυτά θα είχαν οπωσδήποτε δημιουργήσει, φαντάζομαι, αξέχαστη ατμόσφαιρα, τόσο, που πολλοί θα νοσταλγούν, του χρόνου, όσοι θα ζουν, να βοηθούν κι αυτοί, για να απολαύσουν αυτή την ευχάριστη από πάσης πλευράς ατμόσφαιρα.

Τελειώνοντας επάνω στο θέμα αυτό, δεν έχω παρά να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια σ' όλους όσους με οποιονδήποτε τρόπο συνέτελεσαν στην επιτυχημένη και άποψη γιορτή στο ΔΟΛΟ, αλλά και στα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» ιδιαίτερος, που την παρουσίασαν και σε όσους βρίσκονται μακριά από το χωριό, και οι οποίοι με συγκίνηση, ένιωσαν νοερά, πως βρίσκονταν κι αυτοί ανάμεσα στους παρόντες και συμμετείχαν στις ωραίες αυτές εκδηλώσεις, που τους έκαναν να θυμηθούν κάτι από τα παλιά. Αυτή τη στιγμή μου έρχονται στο νου οι επισκέψεις κατά τις ονομαστικές γιορτές των χωριανών, που γίνονταν μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας στην Εκκλησία. Χωριστά οι άνδρες και χωριστά οι γυναίκες έπρεπε να επισκεφθούν όλους τους εορτάζοντας. Στο πρώτο σπίτι, θα έπιναν και καφέ. Και ακολουθούσαν οι επισκέψεις στα άλλα σπίτια, που θα έπιναν ποτό, κυρίως τσίπουρο, μεζέ ή κάτι το ιδιαίτερο και πρωτότυπο πάντοτε. Οι επισκέψεις άρχιζαν άλλοτε από την Πανωχώρα και άλλοτε από την Κατωχώρα. Μια τέτοια ονομαστική γιορτή των Χριστιδών, τα Χριστούγεννα, μου έρχεται στο νου: Ο ΚΙΤΣΟΣ (Χρήστος) Τόμος, είχε ενημερώσει τη Λένη, πως θα άρχιζαν οι επισκέψεις από την Πανωχώρα και έτσι, έως ότου έλθει η σειρά τους, στην Κατωχώρα, είχε καιρό να ετοιμάσει το σπίτι. Η Λένη, κάτι είχε ξεχάσει, φαινόταν, έφυγε από το σπίτι της και πήγε στη Μάλε Σάννα (Αννα, τη μάνα του Θανάση Βαλαή, Νονά μου, ο Θεός να την έχει μεταξύ των Δικαίων, καθώς και το Χρήστο και Λένη). Μόλις τελείωσε η Εκκλησία, στέλνει ο Χρήστος ένα παιδί να πει της Λένης από που θ' άρχιζαν οι άντρες τις επισκέψεις, αλλά το παιδί δεν την βρήκε στο σπίτι. Στέκεται, τότε, ο Χρήστος στο κεφαλόσκαλο της Εκκλησίας και φωνάζει:

— Μάλε Σάννα!... Ω, Μάλε Σάννα! Απαντάει η Μάλε Σάννα:

— Ε, μωρέ Κίτσο!...

— Πες στη Λένη, αν είναι αυτού, οι άντρες τόπιασαν αποκάτω, να πάει γρήγορα στο σπίτι...

— Καλά, μωρέ, θα πάει.

Και πράγματι οι άνδρες άρχισαν τις επισκέψεις από την Κάτω χώρα και ήπιαν τον καφέ στον Μανώλη Λατσούνα, που γιόρταζε κι αυτός τα Χριστούγεννα, μαζί με τους Χριστιδές, αφού το όνομα του Γεννηθέντος Θεανθρώπου είναι Εμμανουήλ, που ερμηνεύεται Χριστός, κατά το Ιερό Ευαγγέλιο και στη συνέχεια πήγαν στον Κίτσο Τόμο, που η Λένη τα είχε όλα ετοιμάσει, χάρις και στις συμβουλές της Μάλε Σάννας.

Κλείνοντας το γράμμα μου, εύχομαι ο Θεός να σας χαρίσει υγείαν, φώτιση και δύναμη στο έργο σας και να αξιάνει τον τίτλο όλων για περισσότερη περισυλλογή και έρευνα τον λαογραφικό θησαυρό, ειδικότερα του ΔΟΛΟΥ μας, αλλά και των γύρω περιοχών του Πωγωνίου γενικότερα και ειδικότερα αυτός να αποτελέσει τη «μαγιά» για να ζυμώσετε και να παρουσιάσετε το έργο που έχετε κατά νου, την ιστορία του Δολού.

Διαβάζετε, παρακαλώ, τους θετικούς πατριωτικούς χαιρετισμούς μου, στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου.

Με εκτίμηση
Ι. ΠΑΠΑΔΑΝΝΟΥ

Άγιος Δημήτριος - Άρτα
2.11.92

Σ.Σ. Η εργασία σας «Απ' όσα θυμούνται» θα δημοσιευτεί στο επόμενο φύλλο μας.

Εκπλήξη προκαλέσε στους αναγνώστες της εφημερίδας «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» (Σεπτέμβριος αριθ. φύλλου 35) το ένθετο φωτογραφικό ρεπορτάζ «Ζωντανά

εκδηλώσεις όπως τα εγκαίνια του καφενείου, στον Αϊ-Λια και άλλα— έλεγε περισσότερα και από τις 4 σελίδες. Η έμπνευση επιτυχημένη και το αποτέλεσμα άμεσο και εκπληκτικό.

Ας ελπίσουμε ότι οι αναγνώστες της εφημερίδας θα εκτιμήσουν την προσπάθεια, αν θέλουν να επαναληφθεί η έκπληξη.

ΛΕΩΝ

ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΙΝΑΣ

— τα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» η δική μας εφημερίδα, ξεκίνησαν στην αρχή να εκδίδονται σαν μια μικρή εφημερίδα, με λίγους συνεργάτες και με κάποιους δισταγμούς, θα λέγαμε, για την ανταπόκριση που να είχε στους συγχωριανούς μας...

Η δύναμη όμως που έκρυβε αυτή η εφημερίδα και το μεράκι όλων των συνεργατών που δούλεψαν για την έκδοσή της στη συνέχεια, ξεπέρασαν σύντομα τα προβλήματα και τους όποιους «φόβους» και σήμερα τα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» έγιναν αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής όλων των συγχωριανών.

Η ύλη της, πλούσια —τόσο για τα σημερινά γεγονότα, όσο και για την ιστορία και παράδοση του χωριού μας— και κυρίως προσεγμένη και με πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Ειδικά δε για την τελευταία έκδοση με φωτογραφικό υλικό από τις εκδηλώσεις, ανεπιφύλακτα θα πω ότι η εφημερίδα μας ξεπέρασε τον εαυτό της και τις όποιες προσδοκίες.

Είναι μια έκδοση πολύτιμη και συνάμα **αρχείο** για τη νέα γενιά.

ΑΓΝΗ ΒΡΑΒΟΡΙΤΟΥ

Αγαπητοί συγχωριανοί καλημέρα σας.

Με μεγάλη μου χαρά, πήρα την θαυμάσια καθόλα εφημερίδα μας με όλα τα ευχάριστα νέα του χωριού και για τις εκδηλώσεις του καλοκαιριού.

Είστε όλοι σας άξιοι συγχαρητηρίων, διότι πράγματι αγωνίζεστε και προσφέρετε τα πάντα για την παράδοση και τη συνέχιση των πατροπαράδοτων γεγονότων, για να μαθαίνουν οι νέοι μας τον τρόπο ζωής των προγόνων τους.

Ευχαριστώ και σας χαιρετώ όλους σας.

Με εκτίμηση και αγάπη
ΑΧΙΑ. Μ. ΜΑΡΗΣ

Ρομπωτινικό Μεροπιάς
Θεσσαλονίκη 28 Νοέμβρη '92

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αμερική ο Παύλος Διαμαντούκος. Η εφημερίδα μας εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

* Έγινε η εκταφή των οστών της Βασιλικής Κουτσού και τελέστηκε μνημόσυνο.

ΓΕΝΗΣΕΙΣ

* Στην οικογένεια του Βασιλείου Χρήστου ευχόμαστε να ζήσει το νεογέννητο κοριτσάκι.

* Στην οικογένεια του Κωνσταντίνου Βαλλερά ευχόμαστε να ζήσει το νεογέννητο αγοράκι.

* Στην οικογένεια της Μαρίας Καφκοκλή, κόρη της Ευτυχίας Καλαγγιά, ευχόμαστε να ζήσει το νεογέννητο κοριτσάκι.

* Στην οικογένεια του Αναστάσιου Ζωΐδη του Παντελή, ευχόμαστε να ζήσουν τα δύομα κοριτσάκι και αγοράκι.